

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia.
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukas, Heinrich
Schulek, Rudolf Mosse, A. Oppel-
Nachfolger; Anton Oppel; J.
Dörmann, în Budapesta: A. V.
Schubert, E. Stern, Bernat; în
București: Agenția Ilieș, Suc-
cursale de Roumnie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 8 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoiașă.
Reclame pe pagină a 8-a o
serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta” iese în ziua-care di.
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dușul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. s.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 88.

Brașov, Vineri, 21 Aprilie (3 Mai)

1895.

„Politica militantă“.

I.

Scim, că comedia politică — căci altfel nu o putem numi — înscenată în Sinodul archidieceșan din Sibiu, în atacarea Cristea, s'a jucat la propria inițiativă a Escelenței Sale Metropolitului Miron Romanul.

Ca să delătore oricând în privința acésta Escelența Sa a aflat cu cale a 'și espune vederile sale într'un fel de declarațiã, cu care a surprins Sinodul în ultima ședință.

Acésta declarațiã, ce-o publicăm mai jos, aruncă o lumină foarte tristă asupra acțiunii personale politice a celui mai înalt și celui dintâi funcționar al bisericeii.

Căci trebuie să fim în clar cu cestiunea, ce ni-se presentă. Întréga declarațiã, dela început până la sfârșit, prin care Metropolitul se încercă a motiva absurda pretensiune, ca funcționarii bisericești să nu facă politică militantă, nu este decât un act *par excellence* politic, prin care Escelența Sa face de fapt cea mai periculoasă și desastroasă politică militantă în favorul guvernului ungu- resc séu, cum țice densus, a potestății.

Nu este pentru prima oră, că Metropolitul Miron Romanul desfășură o astfel de acțiune politică, care e de natură numai al înstrăina de credincioșii săi, cu a căror sentimente naționale se pune în contradicere. Escelența Sa a dat de re- pețite ori prin cunoscutele sale cir- culare politice dovedit, că scie să facă politică militantă, când potes- tatea i-o cere.

Se părea în anii din urmă, că Metropolitul s'a convins însuși des- pre stricăciunea, ce-o produce o astfel de acțiune contrară adevăratelor interese ale bisericeii și ale națiunii și că vede, că printr'insa își taiă nu- mai însuși crenga de sub picioare. Ba, nu de mult, când a fost chiă- mat în audiență la Majestatea Sa, din incidentul crizei ministeriale, se

țicea, că și-a luat și avântul de a espune Domnitorului gravaminele noastre naționale și bisericești, ér organul séu ne spunea, că din cauza scurțimei timpului nu le-a putut es- pune toate și de aceea și-a cerut per- misiunea dela Majestatea sa de a schița aceste gravamine într'un fel de memorandum.

Pe când dără eram în drept a aștepta, că publicarea acestui me- morand ne va convinge, că în ade- văr Metropolitul s'a întrepus la cor- onă în favorul drepturilor noastre, Escelența Sa ne surprinse érași cu o acțiune din acele fatale și nenor- cite, întreprinsă în serviciul potestății, care țintesc de-a dreptul, de-a ne interdice nouă Românilor, ca să mai avem gravamine, fiã na- ționale, fiã bisericești.

De acel memorandum promis Ma- jestății Sale nu se mai face nici po- menire, și în asemeni împrejurări în- țelegem foarte bine, de ce Escelența Sa n'a mai aflat de lipsă al presenta. De ce ar mai și vorbi Majestății Sale despre durerile Românilor, când potestatea nu permite, ca ei să aibă dureri și când accentuarea acestora ar fi considerată din parte-i numai „ca o pominire dușmănoasă în contra statului“, prin care „s'ar compromite biserica însăși și s'ar pune în per- icul instituțiunile ei“.

Acésta rezultă clar și limpede din declarațiã Escelenței Sale făcută în Sinod, ca motivare a procederei sale în cazul condamnațiilor pentru Memorand.

A venit poruncă dela detentorii potestății publice, că Românilor nu le mai este ertat de a avé grava- mine politice, fiã naționale, fiã bi- sericești, și Mitropolitul Miron Ro- manul nu s'a sfiit a se face eroldul cabinetului Banffy, anunțând Sino- dului noua teoriã a potestății asu- pra drepturilor cetățenesci ale cre- dincioșilor săi.

Libertatea funcționarilor bise- ricesci de a avé și ei o părere po- litică — țice Mitropolitul — se ter-

mină acolo, unde se începe politica militantă.

Escelența Sa are despre ceea ce numesc „politică militantă“ o ideeă nu numai foarte ciudată, dără și cu totul unilaterală și absurdă. Trista impor- tanță a cestiunei recere dără să es- aminăm mai de-aprope motivele, ce le aduce pentru politica sa militantă în favorul potestății.

Din ședința camerei.

(Prin fir telegrafic).

Budapesta, 2 Mai.

La interpelarea deputatului *Te- rényi*, că ce punct de vedere observă guvernul față cu călătoria nunciului papal *Agliardi* prin Ungaria, minist- rul-președinte *Bánffy* răspunde, că el cu ocaziunea vizitei sale la nunciul, în Viena, cu bucuriã a salutat ho- țărârea acestuia, de-a călători prin Ungaria, de-orece ar fi în interesul Ungariei, ca reprezentanții puterilor străine, petrecând mai adese-ori pe aci, să învețe a cunosce raporturile din Ungaria, și eventual să-și schimbe aci informațiunile unilaterale cu esperiențe să- nătose. În timpul, însă, pe care nun- ciul l'a petrecut în Strigonia, Buda- pesta și Oradea mare, ministrul-pre- ședinte a cetit frapat despre *atitudinea, enunțatiunile și toastele nunciului*. Modul acesta de a păși în public a făcut asupra lui (*Bánffy*) impresiunea, că nunciul a trecut peste acele margini, până la carii este permis lui a merge, ca reprezentantul unei puteri străine, față cu cestiuni interne. E drept, că Papa are ore-care competență în cestiuni bisericești, dér dreptul pu- terei esecutive îl posede numai Pri- matele.

Părerea acésta o împărtășesc și ministrul de esterne, *Kálnoky*, și de aceea guvernul ungar, prin mijlocirea acestuia, a dat espresiune părerei sale față cu St. Scaun, *cerend lămu- rire, și pretindend* să se ia la cunoștință, că procederea acésta are aparința unui amestec în cestiunile interne ale Ungariei.

Răspunsul lui *Bánffy* s'a luat la cunoștință cu aplause frenetice.

La interpelarea lui *Meszlényi* și a lui *Apponyi* privitor la *curtea ungară*, *Bánffy* declară, că dispozițiunile, ce se vor pune în praxă, în realitate nu însemnă nimic alt-ceva, decât con- tinuarea dispozițiilor inițiate de gu- vern și aprobate de Majestatea Sa. Mai departe nu pôte merge guver- nul, contra intențiunilor monarhului, și drepturile personale ale acestuia trebuie respectate. (Aprobări).

CRONICA POLITICĂ.

— 20 Aprilie.

Privitor la viitorea votare în camera magnașilor asupra celor două proiecte bi- sericești-politice, „*Haszánk*“ dela 1 Mai serie următoarele: Intâmplările, cari s'au ivit dela votarea din urmă a camerei mag- nașilor asupra celor două proiecte religio- nare, au deprimat pe de-o parte foarte mult pe aderenții reformelor, ér de altă parte au întărit solidaritatea și curajul opoziției. Avem șoare sigură, că mulți membri ai par- tidei guvernamentale se vor reținé dela vot, fiind-că nu se unesc de loc cu posi- ționea lor politică, de-a mai da sprijin unii guvern, care a făcut alegerea a doua dela Neutra prin *confiscarea drepturilor constitu- ționale*. Acésta fracțiune guvernamentală a pretins dela guvern o alegere corectă, cu atât mai virtos, că, cum este cunoscut, față cu *Francisc Kossuth* guvernul s'a purtat corect la *Tapoleza*... Aparițiunile acestea sunt cunoscute deja și în Viena, unde cer- curile influente au luat în nume de rău vă- tămările, ce le-a comis guvernul față de conții *Ferdinand Zichy* și *Hunyádi Imre*.

Am amintit ieri, că monarhul a pri- mit în audiență pe contele *Ferdinand Zichy*. Corespondentul din Budapesta al țiarului „*N. W. T.*“ scrie acestei foi, că în cercurile politice din Budapesta se susține șocrea, că contele *Ferdinand Zichy* n'a cerut au- diență la propria sa inițiativă, ci a fost in- vitat special de către Majestatea Sa, invi- tare, ce se aduce în legătură cu alegerea dela Neutra, unde președintele alegerei i-a trimis printr'un țendar m unele îndrumări, la

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Napoleon III în lumină nouă.

De un timp încóce în Franția se pôte observa tendința manifestată în mod ostentativ, de-a ridică érași la onóre Napo- leonismul. Cultul față cu Napoleon se lă- țesc prin cărți, icóne, piese teatrale, și publicul mare, care numai de curénd se irita, când audia și numai numindu-se nu- mele lui Napoleon, acum află plăcere în acestea. Cu aparițiunea asta curiosă încep se ocupa serios deja și politicianii, cer- cétând, că ore isvorește ea din vre-o as-pirațiune politică, séu din dorința de-a vedé un schimb în forma de guvernare.

Referitor la acésta cestiune, puse în formă de întrebare, Ph. de *Grandlieu* răs- punde în țiarul „*Figaro*“ cu un hotărît „nu“. El își esplică fenomenul în mod de tot simplu. „Este destul“, țice el, „ca să privesc la situațiunea noastră tristă. Dără o națiune, ca cea francesă, aruncată în mod crud dela înălțimea ei, amestecată în

scandale, vede, că stă astăzi fără de dem- nitate, fără de siguranță în intern, și fără de influință asupra lumii esterne, ore este de mirat, că cugetele ei se îndreptă asupra trecutului, care îi linguesce ambițiunea și cel puțin îi alină durerile? Acesta este instinctul naturii. Priviți la Portugalia, pu- terea colonială de odinórá, preamărită de poezii săi; în decadența ei, se provócă la *Albuquerque* și la *Vasco de Gama*. Priviți la Spania; cădută pe cea din urmă tréptă a statelor de rangul al doilea, fără indus- triã, fără mijloce materiale și fără armată, regatul acesta, în care odinórá nu apunea sórele, cu mândria se numesc pe sine „națiunea lui Carol V“, conjură umbrele armatei neînvingibile și rostesc în lume numele lui *Filip II*, cea din urmă bucată de purpură...“

Astfel esplică *Grandlieu* secretul amin- titului „entusiasm retrospectiv“. Dér nu e vorba numai de glorificarea lui Napoleon I. Și micul séu nepot trage folos din acésta schimbare. Se ridică advocați, cari îi reha- bilitéză numele pătat și cari dovedesc, că

el n'a fost nemernicul acela, de care le plăcea să vorbescă dușmanilor séu.

În cartea sa intitulată „*Napoleon III. Intime*“, scriitorul frances *Fernand Girandau* încercă de a mântui onórea celui din urmă domnitor al Francei. El se nisuesce a do- cumenta, că Napoleon III a fost un om bun, care nicădată n'a încetat de-a visa despre fericirea supușilor săi, ba a întregii omenimii; că a fost cel mai binefăcător monarh și cel mai bun părinte. *Girandau* lasă să vorbescă atât dușmanii, cât și apărătorii fostului împérat, își baséză aserțiu- nile pe fapte și epistole, și accentueză, că cei cari au stat departe de Napoleon, n'au putut să-și dea o judecată corectă asu- pra lui.

Se țicea, că Napoleon a fost numai un parvenit lacom de gloriã, îl descriau ca pe un tiran brutal, care se gândesc nu- mai la poștele sale și la asigurarea dinas- tiei sale. *Girandau* combate acestea. Na- poleon, țice el, totdeuna s'a ocupat cu sórtea muncitorului, și încă în mod sincer, fără de gânduri ambițioșe. Imbunătățirea

stărei materiale a poporului forma neconte- nit obiectul grijei sale. L'au învinuit și cu lăcomia de bani, și afirmă, că înainte de catastrofa dela *Sedan*, el își asigură sume imense în străinătate. Se vorbia despre sute de milióne, ba un țiar „bine infor- mat“ numia suma de țecce miliarde.

În epistola sa dela 17 Septemvrie 1871 *Napoleon* scrie împéretesei următoarele: „Am numai 260,000 franci la mine; dér precum tu, astfel și eu, sunt mândru de-a cădé de pe tron, fără ca să-mi fi asigurat bani în străinătate“. O persoană, aparțină- tóre curții, vedénd starea critică a împéra- tului, după încheierea păcei îi dădu sfatul, să se îndrepte către împératul *Wilhelm* cu rugarea, să întrevină, ca *Napoleon* să-și pótă recăștiga bunurile private. Privitor la acésta, *Napoleon* scrie într'o epistolă: „Mi-se dau staturile cele mai absurde. Ast- fel mă sfătuesc, ca eu să rog pe acela, care astăzi e domnul, să întrevină în fa- vorul meu, ca să-mi pot redobândi averile mele private. Eu am răspuns, că probabil m'ași puté dejosi, să esoperez pentru Fran-

ceea-ce contele a răspuns, că lui nu-i poruncesce nime, căci ca cavalier al unui ordin regal, stă mai pe sus de competențele comune.

*

Din Roma se telegrafiază, că în cercurile diplomatice se susține scirea, că în afacerea renouirii triplei alianțe, Germania a făcut deja pași pe lângă guvernele din Viena și Roma. — Scirea acesta o desminte o foia berlinesă, zicând, că până acum Germania încă n'a făcut nici un pas în privința acesteia.

*

De câte-va zile presa din străinătate aduce sciri tot mai caracteristice asupra raporturilor dintre Rusia și Japonia în cestiunea ost-asiatică. Ministrul de externe rusesc Lobanow a declarat plenipotențiatului japonez din Petersburg, că Rusia sub nici un pretext nu se va învoi la convenția de pace din Simonoszek. Se susține, că Japonia nu se prea spărie de această amenințare, deoarece situațiunea pentru ea ar deveni serioasă numai în cazul, când Franța și Germania s'ar alătura protestelor Rusiei. Se pare însă, că între țările europene nu există o înțelegere deplină, și foile rusești furibundeză nu numai contra Japoniei, ci și contra acelor puteri europene, cari nu sprijinesc pe Rusia în niusințele ei din Asia ostică. Ast-fel „Novosti“ serie: „Ura Austro-Ungariei și a Italiei contra Rusiei este atât de mare, încât sprijinesc pe față Japonia. Politica aceasta este cu atât mai rea, decât a Angliei, care stă pasivă. Inseși nici Anglia, nici Austro-Ungaria, nici Italia se nu-și uite, că și ele pot fi rănite: Anglia în Indii, Austro-Ungaria în Bosnia, și Italia în Africa“.

Afacerea Cristea în Sinod.

Scim, că în afacerea Nic. Cristea s'a ținut azi săptămână o ședință secretă a Sinodului. În această ședință s'a propus de a se lua la cunoștință cunoscuta deciziune a Consistoriului, prin care d-l Cristea se admite la continuarea funcțiunii de asesor referent, dându-se „reprobare pentru activă sa participare în afaceri politice“ și fiind pentru viitor „oprit dela astfel de ingerențe străine oficiului său“.

Față cu această propunere s'au făcut trei contra-propuneri: una a d-lui protop. V. Damian, care a fost sprijinită de toți 19 membri contrari hotărârii consistoriului, dăr n'a fost primită, fiind 21 membri pentru luarea la cunoștință a acestei hotărâri; a doua contra-propunere a fost făcută de d. prof. Ioan Popea și a întrunit 12 voturi; a treia contra-propunere a făcut-o Aug. Nicoră și a întrunit numai un vot.

Lăsăm să urmeze aici textul acestor trei propuneri:

Contra-propunerea d-lui V. Damian.

Sinodul, neconsiderând reproba dată și limitarea exercitării drepturilor politice garantate prin legile fundamentale fiă-cărui

oia condițiuni mai favorabile; întru cât se ține însă de persoana mea, mai bine prefer să mânc numai pâne neagră, decât să cerșesc ceva în interesul meu privat. Nu înțeleg, cum pot exista indiviți, cari nu pot cuprinde cu mintea, că omul și în nefericire trebuie să-și păstreze demnitatea“.

Ce s'a putut vinde s'a vândut. În anul 1871 împărătesa Eugenia călători la Madrid, pentru de ași vinde moșiile, și Napoleon îi scrie din Torquay: „Mă bucură, ceea ce imi împărtășești cu privire la proiectele tale de vânzare. Sciu prea bine, ce însemnă pentru tine și pentru mamă-ta, de a vē vinde moșiile, cari de atâta timp au fost în posesiunea familiei tale. Inseși e o jertfă neincungurată pentru asigurarea viitorului copilului nostru“. Și mai la vale dăce următoarele: „De când sunt aci, mă simt foarte bine. Numai viața de otel e foarte scumpă. Va trebui să mă hotăresc de-a mă întorci la Chislehurst“.

(Va urma).

cetățen, cari drepturi nu pot fi nici atinse în forma, în care se prezintă în acest punct al raportului consistoriului plenar, ia simplu la cunoștință reintrarea asesorului consistorial Nicolae Cristea în funcțiunea sa de asesor referent.

Punerea în curgere a salariului său s'atât să se reclame în virtutea dreptului nostru constituțional.

Incât privește ordinul guvernului, prin care se impune tragerea în cercetare disciplinară a profesorilor Daniil P. Barcianu și Dimitrie Comșa, consistorul la timpul său se iee poziția în această afacere pentru-ca ea să fiă rezolvată în sensul constituțiunii bisericii noastre autonome.

Contra-propunerea d-lui I. Popea.

1. Considerând, că în sentința tribunalului nu se cuprind altă pedepsă, decât numai că părintele Nicolau Cristea are să fiă privat de libertate pe timp de 8 luni;

2. considerând, că prin o „reprobă“, dată din partea ven. cons. părintelui Cristea, i-se dă o pedepsă dublă;

3. considerând, că o ast-fel de pedepsă e fără înțeles și din motivul, că ea nu e adusă de for judecătorească bisericească competent, ci de consistorul plenar;

4. având în vedere, că oprirea preoților de a se amesteca în afaceri politice nu se pōte basa pe canōne și legi bisericești; că, din contră, preoțiimea trebuie să fiă conducătoare a poporului, pentru-că și învățăturile pastorale pretind, ca preotul să fiă model nu numai ca funcționar bisericesc, ci și ca cetățen al statului și ca cap de familie;

5. considerând, că avem chiar casuri de precedentă: lupta politică a arhiepiscopului și metropolitului Andrei Șaguna și chiar intervenția hotărâtă, plină de devotament, a capilor noștri bisericești actuali, în frunte cu Escelența Vōtră, în cauzele vitale ale bisericii noastre naționale;

6. având în vedere, că cazul present implică un amestec și o ingerință directă a guvernului în afaceri interne ale bisericii noastre autonome; propun:

În sensul statului nostru organic, sinodul provocă pe consistorul arhiepiscopesc:

1. Să sezeze de toate mijloacele legale pentru a păstra intactă autonomia bisericii față de ingerințele guvernului;

2. Să raporteze la proximal sinod despre pașii făcuți și despre rezultatele obținute.

Contra-propunerea d-lui A. Nicoră.

1. Sinodul arhiepiscopesc adănc consternat ia act despre dăscălirea și reglementarea politică amintită în raportul general nr. 2743/1895 al consistoriului plenar, lit. D., partea a II a dela alinea a 3-a până în sfârșit din evenimentul îmbucurător al reintrării în funcțiune a părintelui asesor consistorial Nicolae Cristea, condamnat în calitate de membru în comitetul central executiv.

2. Sinodul arhiepiscopesc nu se simte cu nimic agajat s'eu îndreptătit după statutul organic, normele în vigōre s'eu aședămintele bisericești, nici nu e s'eu pōte fi îndatorat prin lege de stat, s'eu sentință judecătorească, a trage în cercetare disciplinară pe vr'unul dintre condamnații politici: deoarece biserica nu face politică de stat, nici nu e organ subaltern al statului: ci autonom, în cadrul constituțiunii sale bisericești. Nu află deci compatibil cu aședămintele bisericești și sf. canōne a prizoni pe un condamnat „politic“. după-ce și-a ispășit pedepsa legală, și a pedepsi pe alții, rămași în temniță, sub durata pedepsei.

3. Sinodul arhiepiscopesc autorizează pe I. P. S. și ven. consistor arhiepiscopesc, cu provocare la §. 96 din stat. org., să remonstreze în contra amestecului guvernului în dreptul disciplinar neatârnat al bisericii față de organele sale.

În ședința a VI-a a Sinodului d-l Aug. Nicoră, deputat sinodal a prezentat un vot separat în contra luării la cunoștință a acelei părți din raportul consistorial, ce privește reglementarea d-lui N. Cristea. În acest vot separat se combate mai ales măsura de oprire dela continuarea activității

politice, arătându-se, că această măsură e în contra legilor, a autonomiei și a usului în biserica.

Pōte că acest vot separat, ori în genere simțul, că totuși trebuie să-și esplice cumva și să caute a-și justifica straneul pas, a îndemnat pe Escelența Sa Mitropolitul, ca în ședința ultimă, a VIII-a a Sinodului, să cēră a se alătura la protocol o declarațiune a sa în afacerea Cristea, prin care însă în loc să lămurască lucrul și să se desvinovătescă, se incurcă și se acusă și mai mult. Ță textul acestei curioase declarațiuni:

„După litera și spiritul canōnelor sfinței noastre biserici, funcționarilor bisericești, fiă din cler, fiă mirenii, nu le este permis „a se plictisi în lucruri lumesci“, nici „a se pogori la purtări de grije și conduceri politice și lumesci“, ci din contră ei au „să pădșescă mintea lor liberă de fiă-care turburare și zarvă lumescă și să se ocupe cu oficiile și trebuințele bisericii“.

„A se vedea Pidalionul can. apost. 9 și 81.

„Situațiunea gravă, care ni-s'a creat mai ales în timpurile din urmă, și interesele noastre, ale sfinței noastre biserici, er mai ales cazul concret cu asesorul consistorial protopresbiter Nicolau Cristea și cu profesorii seminariali Dr. Daniil P. Barcian și Demetriu Comșa, ne impun ou tărre, ca să împospetăm prescripțiile canonice citate mai sus.

„Ca să fiu bine înțeles, trebuie să observ din capul locului aceea, ce am susținut și la alte ocațiuni: că — ce e drept — nici instituțiunile canonice, nici legile statului, nici praxa din trecut a vieții publice nu opresc pe nimeni, fiă preot, fiă învățător s'eu profesor, s'eu ori-ce funcționar bisericesc, ca să nu se folosescă pentru persoana sa de drepturile comune cetățenesci; ba, din contră, și funcționarii bisericești au între marginile legilor, libertatea de a urma individualmente în cestiuni politice, după vederile lor proprii.

„Libertatea aceasta însă, oât pentru funcționarii bisericești, are marginile sale, trase prin disciplina internă bisericească și ea se termină acolo, unde se începe politica militantă, anume rolul de conducător s'eu de membru al cluburilor politice, cari au programul de a pune în mișcare mulțimea pentru anumite scopuri politice și angagează pentru acțiuni, care pot să producă în public animosități, colisiuni, amărăciuni, peste tot discordia între civii statului.

„O ast-fel de politică militantă pot să o facă, între marginile legilor, omennii independenți și liberi de angajamente față de oficiile publice bisericești și civile, nu însă funcționarii bisericești, cari prin ast-fel de rol politic, respective prin urmările lui, nu numai s'ar subtrage în mare parte dela chemarea lor, ce o au în biserică, bună-ōră, ca în cazul concret cu funcționarii numiți mai sus, ci totodată ar compromite biserica însași și ar pune în pericol instituțiunile ei, mai ales când acțiunea lor politică se consideră din partea potestății, ca o pornire dușmănosă în contra statului“.

SCIRILE ȚILEI.

— 20 Aprilie.

Țrăși proces pentru „agitațiune“. „Kolzsvăr“ dela 1 Maiu spune, că nu peste mult timp se va pertracta încă un proces pentru „agitațiune“, acesta însă se va pertracta nu la Clușiu, ci înainte tribunalului r. din Brașov. E vorba adevărat despre abiturienți gimnasiului român de aci, cari în vēră anului trecut aleseră un comitet de 5, cu însărcinarea, de-a face lucrările pregătitoare pentru convocarea unui congres al studenților dela toate gimnasiile române dela noi. Procuratura aflând, că acest comitet a publicat în cauza acesta un apel și a colectat și bani, a pornit cercetare contra oătorva dintre ei și, după cum se vede, i-a și pus sub acusațiune.

— o —

Procurarea de nouă puscă cu repetiție. „Magyar Értésitő“ anunță: Dela co-

respondentul nostru vienes primim scirea, ce o dăm sub rezervă, că ministerul de război va procura în decurs de 4 ani viitor 170,000 puscă nouă cu repetiție. Ministrul de honveți br. Fejervary își puse în cumpănă totă influința, ca în această furnisare, fabrica ungerescă de arme să participe cu 50,000 puscă, însă comisiunea de arme a constatat, că fabrica maghiară nu se prea bucură de succes favorabil în această privință, prin urmare întregă furnisarea va face-o fabrica de arme din Stiria, care a luat toate dispozițiunile, ca să corăspundă eventualelor comande.

— o —

Evreii în România. Sub titlul „Gli ebrai in Romania“ scōse Țilele trecute d-l Roberto Fava o broșură drept răspuns la scrisōrea rabinului Bloch, pe care acesta a fost adresatō deputaților italieni din incidental manifestațiunii de simpatie și încurajare față cu României. În scrisōrea sa Bloch a cerut dela frații noștri italieni, ca ei să-și ridice vocea și în favōrea Evreilor din România, pe a cōror sōrte o descria cu colorile cele mai negre, zicând că starea Românilor din Transilvania și Ungaria e s'eu „adevărât paradisi“ în asemănare cu cea a Evreilor din România. D-l Fava combate această aserțiune, arătând cu deplin succes neadevărătatea ei. România, dăce d-sa, a fost și este liberală și tolerantă față cu supușii ei Evrei, cari în schimb pentru acesta s'au arătat tot dēuna ingrați. Arată cu date statistice, că nici o țēră din Europa nu are, în raport cu numărul populațiunii, atăți Evrei, cāți are România, care-i tractează uman și cuviincios, cum ei abia o merită.

— o —

Incendiuri. Focul din Murș-Ludoș întâmplat la 25 Aprilie n. c., a prefăcut în cenușă 14 case de-ale locuitorilor români, împreună cu toate clădirile economice, bucatele și nutrețul vitelor. S'a constituit un comitet, sub presidul d-lui protopop Nicolau Solomon, pentru a colecta ajutōre în favorul nenorociților. — În Ciucfalău (Csikfalva) un rēu făcōtor a aprins Țilele acestea șura economului Nagy Zsigmond. Focul, luând dimensiuni, au ars 10 case și 25 clădiri laterate. Un fiu al lui Nagy Zsigmond, împreună cu un prieten al s'eu, intrară în grajd, ca să deslege vitele, dăr în timpul acela tavanul grajdului, consumat de flacări, cădū asupra lor și-i prefăcū în cenușă cu vite cu tot.

— o —

Distințiune. Majestatea Sa monarhul a conferit medicului consular din Brăila, d-lui George Diamandi, crucea de cavalier a ordinului Francisc Iosif, pentru serviciile sale prestate pe terenul medical.

— o —

La catastrofa dela Laibach. Orașul Laibach și acum reprezintă icōna devastărei și a miseriei. La gara de sud sunt încuartirate peste 1000 de persoane, la gara de stat 800. Câte-va mii de locuitori au părăsit cu totul orașul. Acum se lucră la barace. După calcule aproximative 10,000 persoane sunt silite să-și părăsescă cu totul locuințele, și s'a constatat, că cutremurul de pământ a causat numai de aceea atâte pagube, de c're-ce oia mai mare parte dintre edificiile orașului, erau deja aprōpe de ruină.

— o —

Nenorocire pe mare. Între vaporul rusesc „Kotzebue“, care mergea dela Sebastopol la Odessa, și între vaporul de resbel rusesc „Penderaklia“, ce mergea dela Nikolajeff la Sebastopol, se întâmplă o ciocnire nu departe de Tarchankut. „Kotzebue“ numai decât se cufundă în marea. Personalul vaporului de rebel mântui 27 de persoane de pe nava nenorocită, 2 persoane însă se inecară.

— o —

Gustav Freytag, cunoscutul scriitor dramatic german, a murit alaltăeri în Wiesbaden. El s'a născut în a. 1816, la 1839 fu numit docent privat pentru limba și literatura germană la universitatea din Breslau. Deja cu cele dintăi opuri dramatice își câștigă el un nume între dramaturgii germani. La 1848 se mută la Leipzig, er la 1879 la Wiesbaden. Cele mai in-

semnate și mai cunoscute opuri ale sale sunt: „Soll und Haben“ (1855) roman social, apoi „Die verlorene Handschrift“ (1864) și în fine „Die Ahnen“.

—o—

Prima Mai și muncitorii. La *Buda-pestă*, redactorii și editorii ziarelor s'au învoit, la cererea muncitorilor, de-a nu apărea nici un ziar în 1 Mai. La *Clușiu* o asemenea învoire imprimată nu s'a făcut, ci lucrătorii tipografi s'au pus simplamente în grevă, din care cauză ziaarele din Clușiu abia au putut să apară în formate mici, de câte-o jumătate de colă. La noi în *Brașov* n'a apărut erî nici una dintre foile germane. Lucrătorii de toate branșele au serbat această zi prin localuri publice, de ore-ce timpul ploios îi împedecase de-a face o excursiune la pădure, după cum proiectaseră.

—o—

Societatea filarmonică din loc va da în 8 Mai st. n., în sala otelului Central, al treilea *concert ordinar* cu concursul muzicii orașenești și sub direcțiunea d-lui Anton Brandner. Programa e următoarea: 1. *Smetana*: Uvertură la opera „*Libussu*“. 2. A. B. *Fürstenaue*: Concert pentru flaut cu acompaniari de orchestră. Flaut: Carl Ploss. 3. *Beethoven*: a șesea simfonia (pastorală).

—o—

Concertul Lula Gmeiner. Onor. public este recercat de a-și scoate bilete pentru concertul de Sămbătă, cel mult până mâine (Vineri) seara. Programa concertului este următoarea: 1) *Händel*, Recitativ și Ariă din „*Rinaldo*“ (L. Gmeiner); 2. U. de *Wilm*, Preludiu și Sarabandă pentru 2 pianuri (M. Hintz și R. Lassel) 3. a) *Brahms*, „*Feldeinsamkeit*“ și „*Ständchen*“; b) *Schubert*, „*Die junge Nonne*“, „*Wohin?*“, „*Mein*“ (L. Gmeiner); 4) *Blumenthal*, „*Der Kinder Reich*“ (L. Gmeiner); 5) *Mozart-Grieg*, Sonata F-dur (M. Hintz și R. Lassel); 6. a) *Löwe*, „*Die Uhr*“; b) *Fielitz*, „*Das Kraut Vergessenheit*“; c) *Lassel*, „*Mädchentod*“; d) *Rückauf*, „*Lockruf*“ (L. Gmeiner). Inceputul la 8 ore seara.

Dela comună. Ședința dela 1 Mai 1895. Președintele, primarul-substitut Iakobi, deschidând ședința, face între altele cunoscut, că comitetul administrativ a condamnat pe cassierul de dare I. Thies la pierderea ofiului și că ministrul de interne a aprobat această sentință.

Representantul C. Fabritius se plânge în contra planului nou pentru mersul tramvaiului, care pentru Brașoveni e tare nefavorabil, atât în direcțiunea spre Dêrste, cât și spre gara dela Bartolomeu. Tot așa stă lucrul și cu mersul trenului la și dela Zărnești. Comuna Brașov ar merita mai multă considerație din partea direcțiunii respective, deore-ce i-a adus foarte mari jertfe la construcțiunea drumului de fer vicinal și a tramvaiului. Președintele promite intervențiunea comitatului la locurile competente. După acesta se trece la ordinea zilei:

1) Se cetesce hârta fișpanului, prin care se destitue din post administratorul casei da invalidi (Petcut) până la finalizarea procedurii disciplinare, introduse în contra sa pentru incorectități. Magistratul și comisia permanentă propun, ca să se însărdineze cancelistul Deutsch cu administrarea institutului, eră menagiul să rămână tot în sarcina administratorului suspendat, ceea ce se și primesce.

2) Intre ofertele numeroase intrate pentru zidirea casarmei de cavalerie, se alege ca cele mai favorabile următoarele: a) Firma Oriol și Zako, lucrări de zidărie, lemnărie, ferărie în sumă de 128,333 fl.; b) Bernhard și C-nie lucrări de măsar 4209 fl.; c) Bernhard și C-nie lucrări de lăcătuș 8861 fl.; d) Bernhard și C-nie lucrări de văpsit 3103 fl.; e) Welkenz, lucrări de tinichigiu 1493 fl.; f) Lang și Rosenthal, sticlărie 327 fl.; g) Călin, pardositul 1967 fl.; f) x îngrăvitul 159 fl. Total: 147,953 fl.

Acest punct a dat ansă la o desbatere mai serioasă: Dr. Zell a propus, ca să se prefereze industriași din Brașov, anume ar fi dorit, ca în locul lui Oriol și Zako să fie Türk și C-nie, care a zidit acum un an și reduta. Dr. Lurz și prof. Vlaicu s'au interpus însă pentru firzele amintite mai sus. Representanța a primit cu mare majoritate ofertele acestea.

3) Au intrat la Magistrat un mare număr de petițiuni pentru crearea unor fantâni publice din apaductul oel nou; Magistratul propune, și comuna se învoiesce, însă numai la punerea a 3 fantâni: una în Blumena, alta în Curmătură și a

3-a pe costă în Scheiu. Se mai decide tot cu ocaziunea acesta prelungirea țevilor în unele strade laterale.

4) La interpelațiunea lui I. Hedwig despre tăierea pădurii d'între Dêrste și Nou, se răspunde din partea silviculturului orașenesc, că acesta a fost în planul de exploatare aprobat de ministrul de agricultură. Puscariu susține, că nu trebuie executat tot ce stă în plan. Dr. Gusbeth propune amânarea discuțiunii, ceea ce se primesce după ce presidiul spune, că da-ocamdată a suspendat tăierea.

„Atentatul dela Bocsig“.

Procesul de calumniare contra „Magyar Hirlap“.

(După notițele luate la pertractare.)

(Fine.)

Replica.

„Laț Dinu și Blasco Lajos...! Acestea sunt cele două puncte polare, în jurul cărora se învîrte patriotismul acusaților, și cari cer dela DV., ca să declarați sus și tare înaintea întregii lumi, că mărturisirile fostului ministru al Ungariei sunt nimica, sunt falsificate, și că contrar atâtor clasice mărturisiri, în această țără se prădesc în abundență atentatorii, în această țără regele nu e sigur de viață în calea sa“...

Așa a început Dr. Pop replica. Cu ton înalt, pătruns, a erupt ca o adencă indignare. După ce reduce la valorea lor incidente dela Apahida și Virágosvölgy, pe cari apărătorul voia să le pună tot în cărua Românilor, revine la procedura acusaților, arătând, că după speculă și senzația au umblat. Și cu toate acestea ei cutază să se imbrace în haina curată a patriotismului.

Acesta e patriotism? A face cu orice preț atentate, a umbla să convingi lumea cu orice preț, că la noi se atentază la viața regelui... acesta e patriotism??

Și-apoi un „oláh pópa“ nu pôte fi patriot? Se înțelege, înaintea unor omeni, cari astfel pricep patriotismul, nime nu mai e patriot.

În contra identificărei acusaților cu presa maghiară en bloc, Dr. Pop cetesce un articol din „*M. Ujság*“, care scria: „Da, s'a făcut atentat. Nu însă la Bocsig, ci aici, în redacțiunea unui ziar, ce se numesce maghiar, atentat asupra unui preot român nevinovat“.

După ce mai indigitază odată la martorii acusaților, la Laț Dinu, cu cari au atacat caracterul nepătat al preotului, încheie astfel, cu ton lin, rece:

„Eu nu inchei cu frase. Am venit aici aduși de datorința, ce o are fiă-care om, pentru a-și apăra onorea. Am venit în convingerea, că și unui „oláh pópa“ i este iertat să fie cinstit, și că decă e cinstit, și lui i-se face aici dreptate“.

Cuvintele acestea au pătruns adencă.

Duplica.

În răspunsul său Dr. Robitsek dăse cam următoarele:

„Că iertat e unui „oláh pópa“ să fie patriot? Măcar de ar fi, dăr chiar asta-i necazul, că nu-i. Vorbesce apoi în general, că preoțiunea română e nepatriotică.

Președintele: Nu-ți permit, ca așa în general să arunci acuză așa de grea asupra unei întregi corporațiuni.

Dr. Robitsek: Două direcțiuni cunosc în preoțiunea valachă: Una e cea reprezentată prin Dr. Lucaciu, care încă e greco-catolic, și care necontentit agitază contra patriei. Alta e cea reprezentată prin acel venerabil bătrân, care ne-a înălțat sufletul prin declarațiunile sale. (Lauran). Decă acuatorul ar fi dat semne, că ține acestei direcțiuni, nime n'ar fi putut să-l aducă în combinație cu astfel de lucruri. N'a dat însă nici o dovadă. Din contră. Numele lui e Papp, dăr între credincioșii săi se numesce Popu. Credincioșii lui nu sciu de rege — numai de împărat. Căt pentru ministrul de interne, nu crede, că decă ar cunoșce afacerea, nu s'ar mai dechiara cum s'a dechiarat. Papp a băgat în popor simburile faimelor și a aruncat tăciunile urei. „Pe noi ne-au condus intențiunii curate patriotice. Și decă acuatorul, măcar acum în decursul pertractării, ar fi făcut declarațiuni, ca și superiorul său (Lauran), atunci noi am fi retras totul“.

Horvath: Gyula se apără și el. E de părerea, că mari interese patriotice naționale și multe cestiuni politice se lăgă de acest proces. De aceea se alătură la rugarea acuatorului. Pe el nu l'a condus nici o ură față da naționalității. Jumătate din viața lui s'a petrecut în public. El crede, că naționalitățile au unele drepturi, și unele din pretensiunile lor sunt juste. Acesta a spus-o în tot-déuna. A scris o carte întregă despre cestiunea naționalităților, înca pe atunci, când cestiunea naționalităților dormita, nădușită, și buzele lor mute încă nu se deschiseseră pentru a acusa. În tot-déuna el a chiamat atențiunea guvernelor a cestiunea acesta, căci prevedea că unde vom ajunge. Și a fost contrar acelu nehotărît sistem, care sare, și icăcoale se prinde de toate și nu isprăvesce nimic. Contra acestui sistem a scris el, pe acesta a vrut să-l provôce să liniștescă țera, ér nu contra popei. Cinstea nu i-a vătămăto și nu a vrut să i-o vatem. „De aceea eu, declar aici foarte serios... și solemn... (bea apă, se înecă, repeșesce și ér bea... se gândesce, și parocă-și schimbă idea originală)... declar, că aici e vorbă nu de cinstea unui „oláh popa“, ci de cinstea țării. Decă mă gândesce cum a fost de indignată acuză, și cum va resuna ea în întregă româniea, și chiar în steinătate, care e inundată de acuze în contra noastră — pot să vă arăt volume de calumneri — (ridică și arată cartea lui Brote, pe care în decursul pertractării a tăiat-o frunzărind prin ea), — decă mă gândesce la toate acestea, declar, că eu, contra unui preot, care și el amintesce patriotismul și se provôcă la el — contra unui stare popă, nici când nu voi eu excepțiunea (gâncot nem teszek).

În public resună: eljen Horvath Gyula, eljen.

Președintele dispune evacuarea salei. La acesta unii jidani ér răspund cu eljen. Președintele: Asta întru adevăr nu e purtare de public al capitalei...

După câteva momente galeria ér a plină.

Ceialaltii acusați declară, că după cuvintele frumoșe ale antevorbitorului renunță la apărare.

Sentența.

Se face ziua.

Președintele resumă rezultatele pertractării, dispune cetirea întrebărilor, 31 la număr, și le predă juraților cu actele necesare.

La 5^{3/4} jurații se retrag și la 6 revin. Președintele juriului, Dr. Thanoffer Lajos, profesor universitar, espune verdictul. La întrebările referitoare la vătămarea de onore, răspunsurile-s 12. La cele de calumniare 2 da, 10 ba.

Președintele tribunalului anunță conform hotărîrii, apoi provôcă pe acuatori să se declare cu privire la pedepsă.

Dr. S. Pop: Cu privire la Horvath Gyula rog să se considere de atenuante declarațiunile lui leale, ér la Dr. Kohn împrejurarea, că a scris puțin și și aceea la îndemnul altora.

Ședința se suspinde, tribunalul se retrage și revine la orele 6^{3/4}, când publică sentența. Pedepsa e temniță ordinară și amendă de bauf. Anume:

Horvath Gy. 7 zile temniță, 50 florini amendă; Fenyö S. 20 zile temniță, 60 fl. amendă; Márkus M. 14 zile temniță, 40 fl. amendă; Dr. Kohn D. 3 zile temniță, 20 fl. amendă.

Toți la-olaltă supôrtă spesele de pertractare stabilite în 884 fl. 24 cr.

Robitsek insinuă recurs de nulitate. Acusații sunt puși pe picior liber pe lângă garanța advocaților Dr. Beldi Izidor și Dr. Robitsek.

Sciri telegrafice.

Steinamanger, 2 Mai. În urma ploilor torențiale mai multe localități au fost inundate. *Fagubele sunt grozav de mari.*

Viena, 2 Mai. În Austria de jos ziua de erî a decurs liniștit. În *Neukirchen* o trupă de muncitori luă poziția amenințătoare înaintea unei fa-

bricî de imprimate, la ivirea gendarmeriei însă se împrăștiă.

Viena, 2 Mai. Muncitorii din Viena, 40.000 la număr, se adunară în ordine în Prater. La 2 ore d. a. merșeră înaintea parlamentului strigând: „*Dați-ne drept de alegere, jos cu coalitiunea!*“ Sub arcade așteptară 150 studenți social-democrați convoiu muncitorilor, care făcu ovațiuni studenților. Stégurile au fost oprite de poliția și 4 s'au confiscat.

Viena, 2 Mai. Câștigul principal al losurilor de credit l'a făcut seria 1933 nr. 52; ér cela al losurilor din 1860 l'a făcut ser. 1996 nr. 13. Seria 5744 nr. 14 a făcut câștigul de 50 mii fl.

Viena, 2 Mai. În *Meidling* încercară câți-va muncitori de a împedea pe ceilalți dela lucru. Poliția, care se apropiă să intervină, a fost primită cu pietri; 7 muncitori au fost deținuți.

Praga, 2 Mai. Manifestațiunea muncitorilor a decurs în liniște.

Salzburg, 2 Mai. Hoțul de marce poștale, *Swiethy*, a fugit nóptea din închisóre.

Troppau, 2 Mai. Adunările muncitorilor dela minele de cărbuni au decurs în liniște.

Laibach, 2 Mai. Astă nópte s'au simțit două *cutremure* ușore.

Berlin, 2 Mai. Partida imperială hotărî a vota *contra* proiectului de lege privitor la răsvrătitori, așa cum a fost propus de comisiune.

Berlin, 2 Mai. Comisiunea pentru dările de tutun *respinse* toate proiectele de lege privitoare la dările impuse pe tutun.

Berlin, 2 Mai. Sêrbarea zilei de 1 Mai a decurs în toate părțile în liniște.

Berlin, 2 Mai. Frațiunea polonă din Reichstag hotărî să voteze *contra* proiectului de lege privitor la răsvrătitori.

Londra, 2 Mai. Ziarul „*Times*“ anunță din Kobe, că între Japonia și Rusia s'au născut *divergențe serioșe*. Ministrul de esterne japonez e hotărît a se opune *pretensiunilor Rusiei*. Vapórele de rebel strêine se grupază în porturile japoneze. Vapórele franceze au ordinul să *stea gata* pentru toate eventualitățile.

Londra, 2 Mai. Scriitorul *Oskar Wilde*, acusat pentru imoralitate, a fost achitat, din cauză că jurații nu s'au putut înțelege.

Londra, 2 Mai. La convoiul de ieri al muncitorilor au luat puțină parte. Cei mai mulți muncitori vor serba numai Dumineca viitoare.

Roma, 2 Mai. Ziua de ieri decurse în liniște.

Bruxella, 2 Mai. În întregă țera domni liniște.

Madrid, 2 Mai. Starea sanitară a ducelui de Orleans s'a agravat.

Gibraltar, 2 Mai. Naia olandesă „*Anna*“ a fost atacată Duminecă la țermurii maurici, de cătră opt barce arabe. Căpitanul naiei a fost împușcat, ér naia jăfuită.

DIVERSE.

Substanțele narcotice. Dr. Cutta a făcut scootela substanțelor narcotice și a ajuns la următorul rezultat: Tutun gustă, în felurite moduri, 900 milioane de omeni; opium, 400 milioane; hașiș, 300 milioane; betel, 100 milioane; coca, 60 milioane; ilen vomitoria, fungus, hava etc. 20 milioane; Tutunul este răspândit aprópe peste totă lumea; opium în China, India și Turcia, hașișul în Persia, India, Turcia, Arabia Africa de nord și de vest și Brasilia; betel în India, China, și Archipelagul ostic, coca în Peru și Bolivia.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 1 Mai 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.30
Renta de corone ung. 4%	99.10
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	126.—
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	104.—
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.25
Bonuri rurale ungare 4%	98.75
Bonuri rurale croate-slavone.	98.25
Imprum. ung. cu premii	162.75
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	149.—
Renta de hartie austr.	101.60
Renta de argint austr.	101.45
Renta de aur austr.	123.70
Losuri din 1860	158.50
Actii de ale Banței austro ungară.	1086.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	461.75
Actii de-ale Banței austr. de credit.	400.25
Napoleonori.	9.69 1/2
Marci imperiale germane	59.77 1/2
London vista	122.10
Paris vista	48.47
Rente de corone austr. 4%	101.55
Note italiene.	45.90

Cursul pieței Brașov.

Din 2 Mai 1895.

Bancnote rom. Cump.	9.65	Vënd.	9.68
Argint român. Cump.	9.60	Vënd.	9.65
Napoleon-d'or Cump.	9.66	Vënd.	—
Galbeni Cump.	5.70	Vënd.	—
Ruble rusești Cump.	—	Vënd.	—
Marci germane Cump.	59.40	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	—	Vënd.	—
Soris. fonc. Albina 5%	—	Vënd.	—

Móra de vëndare.

Móra de pe Tocile Nr. 1
Suburbiu Schei Brașov.
Fosta proprietate a Juliane Abri,
înprenă cu tóte localitățile
de locuință
este de vëndare.

Condițiile se pot vedé la Dom-
nul Carol Paul curatoru societăți de
inmormântare din Brașov, Strada
Castelului Nr. 50. 692.1—3

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrise,
administratiunii. In casul p-
ublicării unui anunțu mai mult
de odată se face scădemântu,
care cresce cu câtu publicarea
se face mai de multe-orî.

Administrațiunea
„Gazeta Transilvaniei.”

Numere singuratece
din „Gazeta Transilvaniei”
à 5 cr. se potú cumpéra in
librăria Nicolae Ciureu.

Deschiderea grădinei

la „**RATĂ**” (Scheiü.)

Am onórea a aduce la cunoscința On. publ, că **Duminea**
că in 5 Maiü, fiind timp favorabil, **se va deschide**
grădina din restaurația cea veche și recunoscută de fórte bună,

„**La Rată**”

in Brașov, Strada Catarinei (Scheiü).

Pentru mândări bune și gustóse este fórte bine îngrijit, ase-
menea se vënd vinuri escelente și curate, precum și renumita

Bere de Habermann, așa numită **KRONEN.**

Salonul stă la dispoziție, pentru intruniri și petreceri,
precum și **popicele,** pentru societăți restrinse.

Rugându-mé pentru vizitare cât mai numérosă, sunt cu tó-
tă stima gata spre serviciu:

George Lurtz,
restaurateur.

693,1—3

Am onóre a aduce la cunoscința publică, că eu diua de
astăđi **am deschisü in Brașov la casa mea pro-**
prrie, Calea gărei Nr. 41

unü depositü de bere,

sub conducerea Domnilorü

Bognár & Szántó.

Acestü depositü principalü va conține tóte spe-
cialitățile de bere, ce produc berăria din Schwe-
chat și Steinbruch in butóie și butelii, calitatea cea
mai bună și próspetă.

Vëndarea cu prețurile originale.

Numai acelea butelii cu bere, a căror dopuri
și vignete vor fi provédute cu marca ală-
turată, suntă a se considera ca productulü meu.

Telephon Nr. 124.

Cu tótă stima:

Anton Dreher.

679,9—9

Orele de cassă dela 8—1.

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungară.

„ALBINA”
INSTITUTÜ DE CREDIT ȘI DE ECONOMII
FILIALA BRAȘOVÜ

Cec-Conto
la postă
Nr. 505.

primesce depunerü spre fructificare pe lângă 4 1/2 %
netto, solvindü însași darea de interese;

scontézá polite comerciale cu 5 1/2 %;

accórdă imprumuturi cambiale și cambial-ipotecari cu 6 %;

deschide credite in cont corrent sub cele mai avantagióse
condițiunii;

accórdă imprumuturi pe hărtii de valóre, monede,
giuvaere și mărfuri cu 6 %;

cumpéra și vinde cu prețurile cele monede și hărtii de valóre
indigene și străine, in specialü de cele romănesci;

răscumpéră fără nici o detragere cupóne, escomptézá cupóne înainte de
scadență, și

cumpéra cu celü mai cupóne dela efecte romăne;

efectuezá in modulü celü încassări și plăți pe piețele din țeră și
mai culantü streinătate;

esecută in comisiune ori-ce însărcinări de banca sub cele mai ief-
tine condițiunii;

inchiézá magazine și locuri libere de depou, pe teri-
sü strada Gării Nr. 45, care, situatü nemijlocitü lângă
gara drumului de fierü de statü, e legatü prin șine proprii cu
acéta și investitü cu dreptulü de vămuire și cântărire oficióșă
prin organele drumului de fierü de statü;

primesce in calitatea sa ca reprezentantă principală a so-
cietății de asigurare **EQUITABLE** din New-York oferte
pentru asigurări pe viétă sub condițiunile favorabile, parti-
culare a acestei societăți.

Onorabilelorü administrațiunii de fonduri și p. t. D-lorü
capitaliști le recómandă pentru plasarea de capitale
Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei”

ale cărorü cupóne se răscumpéră semestrulü fără nici o
detragere, și cari se află de vëndare in cursul diiei a bursel
din Budapesta, in piese de 500, 1000 și 2000 de corone.
Comparändü cursurile și produsulü celorlalte efecte indig-
ene, se póte sustinea cu totü dreptulü, că

Scrisurile fonciare „Albina” de 5%

suntă adü relativü cele mai iefține și totodată mai
productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitatea absolută a foncierelorü „Albina” e garantată
prin valórea celü puținü întreită a ipotecelorü pe basa căroră
se esmitü, prin fondulü specialü de asigurare a scrisurilorü
fonciare care e de fl. 200.000 și in fine prin totalitatea ori
și cărei alte averi e institutului.

26 - *

Orele de cassă dela 8—1.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețulü abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe unü anü.	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni.	20 fr.
Pe unü anü.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anü.	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni.	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anü.	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni.	2 franci.

Abonamentele se facü mai ușorü și mai repede prin
mandate postale.

Domni, cari se vorü abona din nou, se binevoiéscă
a serie adresa lámuritü și a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.”